

Informacja

Generalny Inspektor Informacji Finansowej dalej: *Generalnym Inspektorem*, stosownie do zapisów art. 132 ust. 2 *ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2019 r. poz. 1115 ze zm.)*, dalej *ustawa*, opracowuje i udostępnia, w terminie do dnia 15 listopada każdego roku, informacje o obszarach i sektorach szczególnie narażonych na ryzyko prania pieniędzy i finansowania terroryzmu. Ponadto, *Generalny Inspektor* może przekazywać podmiotom których mowa w art. 130 ust. 2 *ustawy* wskazówki dotyczące kontroli przestrzegania przepisów *ustawy*.

W związku w powyższym przedstawiam Państwu informacje o obszarach i sektorach szczególnie narażonych na ryzyko prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu w działalności stowarzyszeń oraz fundacji. Stosownie do treści art. 2 ust. 1 pkt 21 i 22 *ustawy*, instytucją obowiązaną jest fundacja ustanowiona na podstawie *ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 1491)*, a także stowarzyszenie posiadające osobowość prawną, utworzone na podstawie *ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2019 r. poz. 713)*, w zakresie, w jakim przyjmuje lub dokonuje płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10.000 euro, bez względu na to, czy płatność jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja, czy kilka operacji, które wydają się ze sobą powiązane.

Obszary ryzyka

działalności fundacji/stowarzyszeń szczególnie narażone na ryzyko prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu w przypadku:

- **działalności fundacji/stowarzyszeń zagranicznych mających siedzibę za granicą i tworzących przedstawicielstwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;**
Zagraniczne ugrupowania terrorystyczne mogą podszywać się pod legalne podmioty, jak np. fundacje/stowarzyszenia i pozyskiwać fundusze na cele o charakterze terrorystycznym.
- **powiązań osobowych z państwami wysokiego ryzyka¹;**
Fundacje/stowarzyszenia mające kontakty z podmiotami pochodzącymi z krajów podwyższonego ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu (Rozporządzenie delegowane Komisji UE 2016/1675 z dnia 14 lipca 2016 r.² oraz lista FATF³).

¹ <https://www.gov.pl/web/finanse/sankcje-miedzynarodowe-giif>

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?qid=1541768451194&uri=CELEX:02016R1675-20181022>

³ [http://www.fatf-gafi.org/publications/high-risk-and-other-monitored-jurisdictions/?hf=10&b=0&s=desc\(fatf_releasedate\)](http://www.fatf-gafi.org/publications/high-risk-and-other-monitored-jurisdictions/?hf=10&b=0&s=desc(fatf_releasedate))

- **udzielania pomocy humanitarnej na obszarach obarczonych dużym ryzykiem ;**
Fundacje/stowarzyszenia świadczące pomoc humanitarną na obszarach obarczonych dużym ryzykiem, gdzie mają miejsce konflikty zbrojne, bądź są obecne niepaństwowe grupy zbrojne lub osoby będące terrorystami. Konkretnie zagrożenia zależą od wielu czynników, m.in. od profesjonalizmu organizacji typu non-profit czy też sytuacji w kraju, w którym jest świadczona pomoc, w tym od politycznej dynamiki danego konfliktu.
- **reprezentowania fundacji/stowarzyszenia przez osoby zajmujące eksponowane stanowiska polityczne (ang. PEP – *Politically Exposed Persons*).** Na podstawie wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego lub CEIDG należy zidentyfikować czy w skład zarządu lub innego organu zarządzającego wchodzi osoby o których mowa w art. 2 ust. 2 pkt 3, pkt 11 i 12 *ustawy*.
- **powiązań osobowych członków zarządu fundacji/stowarzyszenia z podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą;**
- **prowadzenia działalności pod adresem tzw. biura wirtualnego;**
- **podjęcia przez fundację/stowarzyszenie działalności gospodarczej niezgodnej ze statutem;**
- **licznych źródeł pozyskiwania funduszy;**
Liczne źródła pozyskiwania funduszy umożliwiają transferowanie wartości majątkowych pochodzących z nielegalnej działalności do organizacji typu non-profit w celu ich wyprania. Na przykład środki pieniężne uzyskane w wyniku przestępstwa, wpłacane jako darowizny podstawionych lub nieistniejących osób fizycznych lub prawnych, mogą być następnie – w legalny sposób – transferowane na rzecz konkretnych osób lub podmiotów gospodarczych, zgodnie z celami wskazanymi w statucie organizacji.
- **wykorzystywania sposobów gromadzenia środków pieniężnych ułatwiających ukrycie źródeł ich pochodzenia i tożsamości rzeczywistych darczyńców (np. zbiórek publicznych, aukcji charytatywnych);**
- **wykorzystywania nowych narzędzi technologicznych;**
Fundacje/stowarzyszenia wykorzystujące do pozyskiwania funduszy nowe narzędzia technologiczne sprzyjające ukryciu źródeł ich pochodzenia, takie jak „crowdfunding” czy „blockchain”.
- **braku ogólnodostępnych informacji na stronach internetowych o fundacji/stowarzyszeniu, czy prowadzi działalność zgodną ze swoim statutem;**

- **braku informacji na temat końcowego wykorzystania funduszy;**
- **krótkiego okresu funkcjonowania;**
- **uzyskania negatywnych informacji o działalności fundacji/stowarzyszenia;**
- **zawieszenia zarządu fundacji i wyznaczenia zarządcy przymusowego (art. 14 ustawy o fundacjach);**
- **zidentyfikowania w sprawozdaniu z działalności fundacji informacji pozwalających negatywnie ocenić prawidłowość realizacji obowiązków wynikających z ustawy (art. 12 ust. 2 ustawy o fundacjach).**

Ponadto zalecane jest bieżące śledzenie publikacji i komunikatów Generalnego Inspektora Informacji Finansowej na stronie internetowej Ministerstwa Finansów.⁴

⁴ <https://www.gov.pl/web/finanse/generalny-inspektor-informacji-finansowej>